

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

- Em sembla que en aquest barret m'hi manca la cinta

FEROTYL
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

Es específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Produceix plus riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

CASA
ARTERO
 REGISTRADA

Presenta als seus clients els **PREUS MES REDUITS** en màquines de tallar cabells.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA
VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL
 Preus Econòmics
 De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

TEATRE COMIC
EXIT EXIT
 de l'opereta bufa original de Ramos de Castro i Mayral
 música de PABLO LUNA

Al cantar el gallo

FRONTO NOVETATS
 Tots els dies grandiosos partits tarda i nit
ELS MILLORS PILOTARIS
 Voleu passar una bona estona?
 Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA
EL CRIMEN DE VANITIES
 en espanyol, per Victor Maglen
¡VAYA NIÑA!
 per Stand Ley, Lupino
UN MARIDO EN APUROS
 REVISTA I DIBUIXOS

¿Què diu el seu horòscop?
Permeti'm de revelar-l'hi gratuïtament

Vol saber de franc el que els astres li pronostiquen i el que el destí li prepara? ¿Vol saber si la fortuna, la prosperitat i la felicitat l'acompanyaran en tots els seus assumptes, ocupacions, amor, llaços matrimonials, amistat, enemics, viatges, malalties; si serà afortunat o no? ¿Vol saber la manera de desviar els averanys i molta informació d'incalculable interès per a vostè? En aquest cas se li presenta una oportunitat per a obtenir una lectura Astral de la seva vida **COMPLETAMENT GRATUITA.**

GRATUITAMENT. La seva lectura Astral que consistirà almenys de dues pàgines senceres escrites a màquina li seran trameses immediatament per aquest gran astròleg, les prediccions del qual han despertat l'interès dels dos continents. Permeti'm que li digui gratuïtament fets sorprenents que podrien canviar tot el curs de la seva existència i dur-li èxit, felicitat i prosperitat.

Trameti simplement el seu nom i senyes escrites amb claredat: indiqui si és un senyor, una senyora o una senyoreta i la data exacta del seu naixement. No cal enviar diners, però si ho desitja pot incloure una pesseta per al franqueig postal i despeses d'administració. No deixi per a demà l'escriure'm. Faci-ho avui mateix. Adreça: **ROXROY STUDIOS.** Dept. 1429 A. Emmastraat. 42. La Haya, Holanda. (Segell per a Holanda).

NOTA: El Prof. Roxroy gaudeix de gran estima per part dels seus innombrables clients. És l'astròleg més antic i més conegut del continent. Exerceix fa més de vint anys en el mateix domicili. Es podrà jutjar del seu crèdit, pel fet que tot treball, per al qual cobra, està basat en la garantia de satisfacció, o de reemborsament del diner.

Profesor ROXROY
 El famoso Astólogo

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Arrepenides, 8 - Telèf. 21361

BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

L'Esquerra futura

ROVIRA i Virgili, dies endarrera, remarcava la puixança visible que va prenent l'Esquerra. I, de passada, treia, com a conseqüència, que calia preparar-se pels dies del triomf.

L'Esquerra, en el futur, ja no ha de servir de porta fàcil als arribistes. Tampoc no ha d'ésser port de bon refugi per als

trànfuges de qualsevol partit. L'Esquerra ha de governar amb eficàcia, i cal que pensi en cercar gent preparada per a governar.

Els cataus polítics, els casinets, tingueren massa preponderància en els temps de l'Esquerra i les cobajances del centre, es feren sentir d'una faisó febrosa en l'actuació del partit. Tothom podia esperar ésser regidor, conseller, diputat ja al Parlament de Catalunya ja al Parlament d'Espanya. Les facilitats de grimpar esperonaren fins al deliri els grimpadors i, moments hi hagué, en què semblava que el partit només es movia per les intrigues de dintre, i que s'oblidava en absolut de les necessitats que comporta un govern i un ideari.

Les capelletes imposaren noms al sufragi del poble. Les amistats cotitzaren polítics sense possible cotització. Un grup s'afrontà amb l'altre i es mercadejaren els favors i les influències.

Tots recordem unes eleccions perdudes per tossueries de grup. Ningú no ignora les baralles d'uns sectors amb altres. Foren molts els qui, davant d'unes candidatures, votaren únicament per no donar un vot a les dretes, convençuts del fracàs inevitable que representaven determinats noms.

No mancarà qui opini que és prematur fer consideracions com les que fem. Per la nostra part no ho creiem així. Les lliçons del passat no s'han de menysprear, i suposem que, fins al més llosc, l'experiència li haurà fet veure alguna cosa.

Esquerra i Dreta són partits ben divergents.

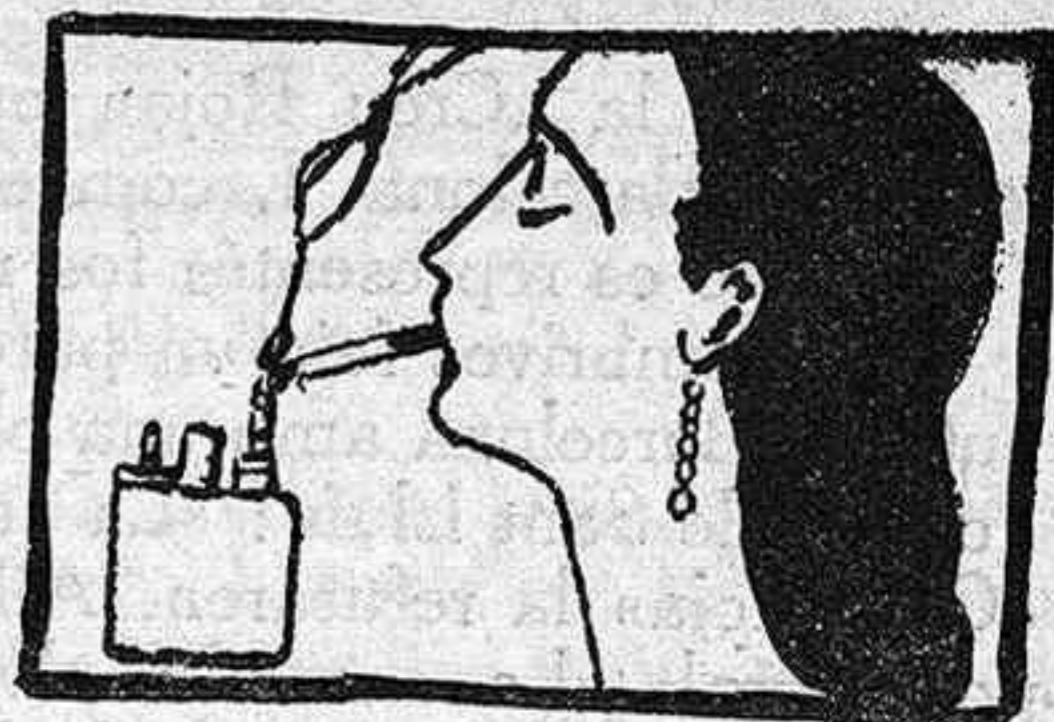
Quan l'Esquerra triomfi novament —cosa inevitable a la curta o a la llarga— confrontarà les mateixes dificultats passades. Abans, podia argumentar dient que no les coneixia. Avui, les coneix o les ha de conèixer. Tampoc en l'esdevenidor no es podrà justificar dient que li ha calgut fer l'arreplec que li ha vingut a mans i que li ha estat impossible l'escolliment. En l'esdevenidor, l'Esquerra ha d'escollir, ha de poder escollir, i se

Venda i Clínica
d'encenedors

CASA SUBIRÓS

Hospital, 42

Telèfono 13651

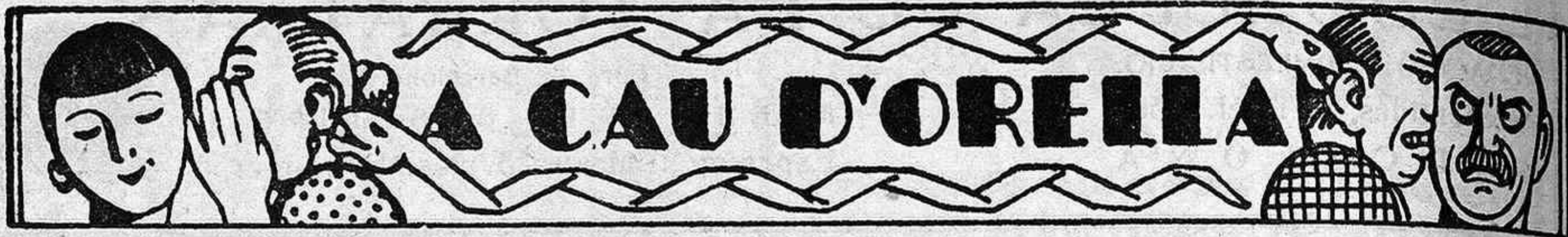
li ha d'imposar que escolleixi, a fi que pugui donar a tots i a tothom les màximes facilitats.

Els casinets i centres han d'abaixar la veu. L'home esperançat i amb fam de conseller municipal, que fatalment és l'eix de gairebé tot centre, ha de frenar un xic les seves intransigències i les seves ambicions. El polític que ha ocupat un lloc, no s'ha de voler continuar amb l'amic que escolleixi per substituir-lo, sense altra condició que la d'ésser-li amic. Cal que el qui esculleixi, i el qui es deixi escollir, siguin guiats per un sentit de responsabilitat i no per un criteri tabolaire. Els afiliats a un partit serveixen un ideari comú; no s'aprofiten de la bona fe del correligionaris. Un sentiment d'honestedat, una provada competència i un esperit de sacrifici han d'ésser condicions exigibles als futurs representants dels grups d'Esquerra. En l'actuació futura caldrà treballar més que mai i treballar amb eficàcia. No ha d'ésser el partit qui valori uns noms; han d'ésser uns noms els qui demostrin que són capaços de valorar el partit. L'Esquerra ha d'exigir bona representació; no s'ha de sotmetre a una representació improvisada.

Estem del tot conformes amb allò que ha dit en Rovira i Virgili amb referència a l'Esquerra que ha de triomfar, i que ja es veu pujar ostensiblement ple-tòrica de saba: ha d'ésser un altra Esquerra. En ella no ha de tenir més preponderància el cos a cos, la lluita entre grupets, que el treball general del partit. L'Esquerra nova no ha d'ésser l'escotilló de les sorpreses ni la corda fluixa dels funàmbuls. Ja és hora que els prohoms esquerrans pugin com esquerrans aptes i no afavorits per uns avantatges que l'Esquerra semblava donar als arribistes.

Cal recordar les nostres companyes d'esquerra, que preveien i sortien al pas de moltes coses que han passat. Les resuscitem perquè cal que siguin resuscitades. I ho fem, avençant-nos, per tal de prevenir els uns i per posar en guàrdia els altres.

Aquest número ha estat
visat per la censura

Els de la «Creu Roja»

Els de la «Creu Roja» organitzaren una vetllada teatral al Barcelona. I, com és natural, volgueren que l'obra que es representés fos moralíssima.

La Membrives feia un parell de dies que havia debutat al Barcelona amb una obra per a Filles de Maria i cosins de Sant Lluís: «La casa del olvido». Els de la «Creu Roja» la refusaren. Allò, per a ells, encara era poc moral. «La casa del olvido» fou substituïda per «Santa Teresa de Jesús» de l'Eduard Marquina.

Això no tindria importància —o la tindria relativa— sense els planys que ens diuen que aixecava al cel la senyora Sanz-Selma, presidenta dels de la «Creu Roja».

—«Aquesta gent —diuen que deia la senyora Sanz-Selma— ara troben immoral aquesta «camamilla» que és «La Casa del olvido» i després van al Còmic a tocar amb els ulls les cuixes de la Pinillos. Entre ells s'expliquen contes d'una verdor de raïm picapoll, i arpleguen, oberts de braços, la dona que passa. I mireu que fer escarafalls d'una obra que és de les coses més carrinclonament blanques que jo he vist!»

Suposem que la senyora Sanz-Selma deu conèixer la gent que presideix. Si és cert que s'exclamava —com ens diuen que feia— i els comentaris amb referència als de la «Creu Roja» tenien la picantor del comentaris que hem traslladat, allà ells i aquesta seva moralitat que troba poc moral una confiteria rosada com és «La casa del olvido», únicament immoral en sentit d'art.

Ho reproduïm de «La Vanguardia»

A nosaltres no ens fou permès fer un inventari dels bens que sembla que seran retornats als pobres de la Companyia de Jesús. Aquest retorn deixarà sense escola una gran quantitat de nois de famílies pobres barcelonines.

Els bens que es retornen a la Companyia de Jesús, segons «La Vanguardia», d'on ho reproduïm, són els següents: El seu import puja més de 160 milions de pessetes.

Casa n.º 22 del carrer de Clarís.

Casa n.º 21 del carrer de Llúria.

Casa n.º 25 del carrer de Casp.

Finca a Sarrià, carrer d'Angli, 78.000 metres i tres edificis.

Finca al carrer de Caputxins, n.º 16 i 18.

Finca a Sarrià, amb façana al carrer de Sant Pere. 14.000 metres.

Casa n.º 3 del carrer de Palau.

Casa n.º 4 del carrer d'Ataulf.

Casa n.º 1' del carrer dels Templaris.

Casa a Sant Cugat del Vallès, amb masia, conreus, vinyes, bosc i regadiu.

Solar al carrer Torrent de les Flors. 22.000 peus.

Solar al carrer Dos de Maig, cantonada a Mallorca, 38.000 peus.

Finca a Roquetes amb vinya, conreus i edificis moderns.

Altra finca a la mateixa ciutat.

Casa al carrer Siracusa, 21.000 peus.

Casa-torre a Sarrià, n.º 7 i 8 del carrer de Gironella.

Els Impacients

Ja tornen a sortir!...

En una fotografia treta en la diada de la inauguració de l'Escola de Pintura i Escultura de la Generalitat, a Tarragona, veiem l'Arquebisbe de la ciutat presidint, junt amb en Duran i Ventosa, l'acte inaugural.

¿Què hi fan els Bisbes o Arquebisbes en actes oficials?

Naturalment que tot vindrà! Però sobta de veure com uns senyors, que estigueren un temps pregona-ment amagats, tornin a treure el nas, demostrant la impaciència de treure tot el cos així que els sigui possible.

Diuen que es diu

Que la Lliga no fa política, però que, per casual-

Un que no sap de nedar.

—Si véns fins a la primera bóta, t'ensenyaré de fer el mort.

—Si hi venia, em moriria de debó abans d'arribar-hi.

tat, en un districte, on el Conseller Delegat és de la Lliga, els bons de beneficència es fan anar a cercar als centres polítics lliguers d'aquell districte.

Que el senyor Bausili cada dia fa més progressos en estadística i que, els seus, asseguren que el senyor Bausili està magníficament situat.

Que un dels col.locat, en bona situació municipal: és el senyor Bastús, ex-secretari d'en Vilalta i d'en Ventós.

Que no fou únicament el senyor Llistoselles qui, l'endemà del 6 d'octubre, donà ordre que tot el que sortís de la seva oficina sortís escrit en castellà. Això mateix féu el Secretari Municipal senyor Pi i Sunyer.

Que el senyor Cambó criticava, en un grup d'amics, la defensa que del senyor Companys va fe el senyor Ossòrio i Gallardo.

Que el senyor Ribé pensa fer cinema.

Que ha estat nomenat Alcalde de Barri el senyor Olleta, un distingit vaquer molt conegut a l'Ajuntament per les incontables multes que li han estat imposades. Suposem que d'avui endavant no serà multat.

Que en Matheu, el dels ferros ha estat encarregat, per una biblioteca catalana de clàssics, d'escriure un pròleg a l'obra de l'Auziàs Marc.

Que en Matheu, el dels ferros, aclaparat per la sollicitud, ha interrogat tots els seus companys de partit en el Consistori i pregat que li donin alguna nova amb referència a aquest senyor.

Que cap dels regidors radicals no en sap res. Unicament (1) Jesús Ullet ha posat el Matheu del Ferros damunt d'una pista en dir-li, que ell creia que l'Auziàs Marc havia estat un dels primers pirates de la Mediterrània.

«Cosquerelles» que vol dir «pessigolles»

Trobem aquestes «cosquerelles» en el simpatiquíssim periòdic d'esquerra valencianista: «El País Valencià», periòdic valent, intencionat, i amb tot el foc del sol i l'espetec de la traca de la terra germana. Signa aquestes pessigolles en Batiste Conca. La censura valenciana les ha deixades passar. ¿La nostra?...

Salpicó d'anguiles

Al «mitin» fet a Mestalla anaren cent mil persones.
—(Calla; no parles molt fort; que no s'entere Gil Robles.)

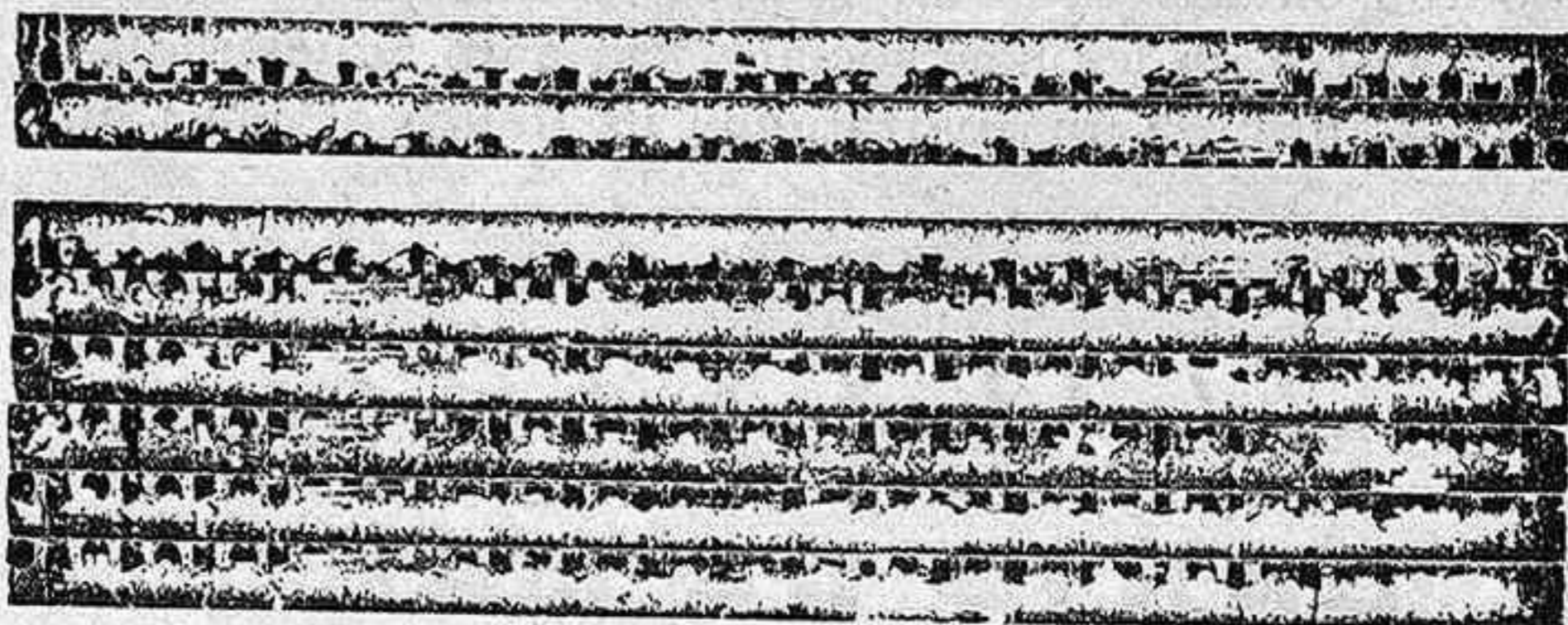
En el «mitin» del diumenge Màrio Blasco abraçà «Azaña».
—(Preniu nota, partidistes i sabreu qui vos enganya.)

El dissabte, segons diuen, les dretes van al Mestalla.
—(Si parla el «padre» Laburu s'acaba allò en una falla.)

Cent cinquanta milions diuen que tornen als jesuïtes.
(Cavallers, vaja un enxufe! diran ara els socialistes.)

¿Obrers parats? Que acaminen.

¿Que hi ha fam? Visca Lerroux, Gil Robles i companyia.
(Companyia de Jesús.)

Les Rambles a l'encesa de llums

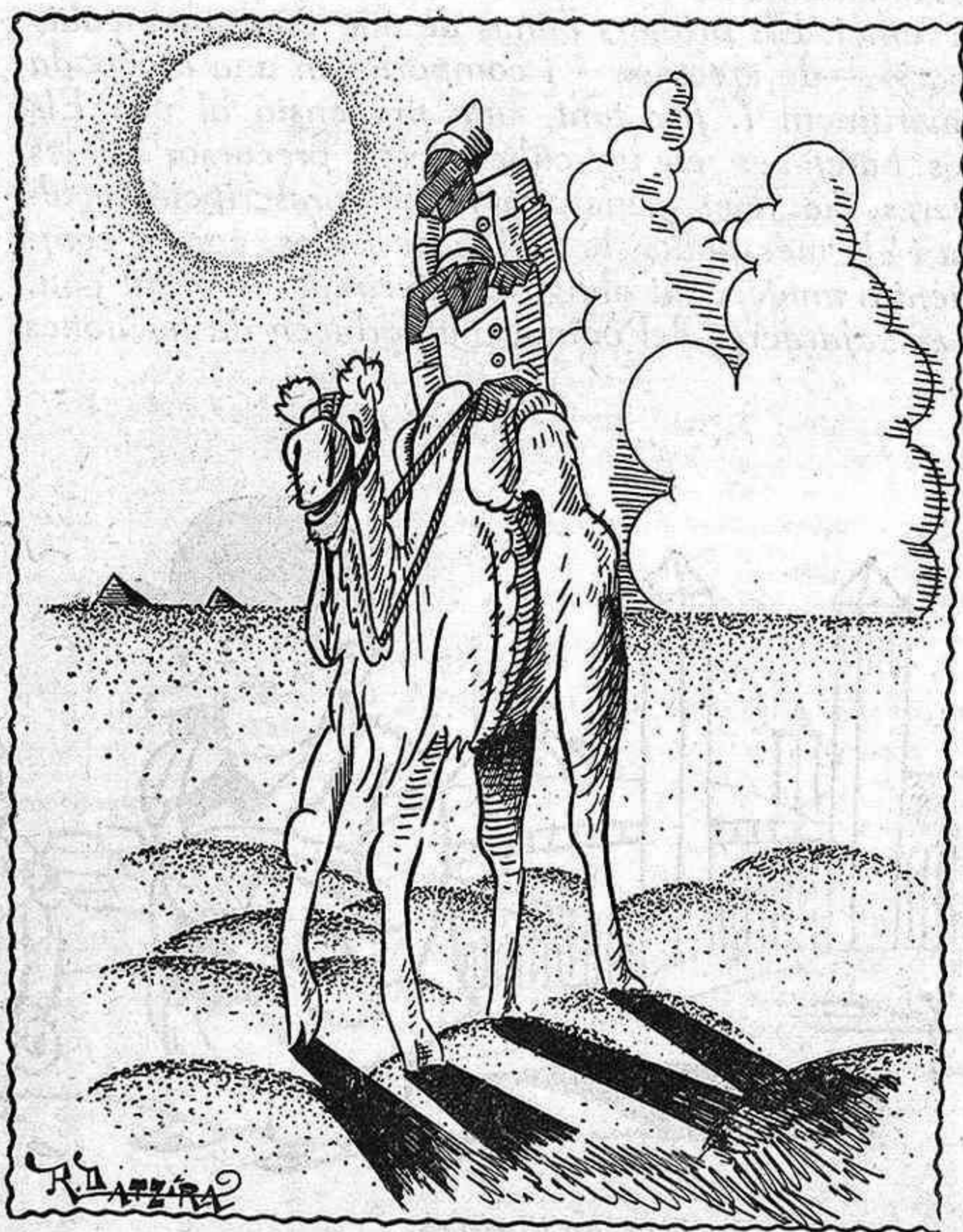
Si voleu tenir la sensació d'estar ben guardats doneu un tomb per les Rambles a l'hora de encendre els llums. No donareu un pas sense trobar-vos amb un uniforme.

Això esdevé a l'hora del dia que hi passeu, però al vespre, quan els pardals s'ajouen confiadament a la brancada dels plàtans, i les modistes i dependentes deixen la feina diària, la Rambla sobreix i els uniformes arriben a impressionar-vos.

Els guàrdies d'assalt forneixen el major contingent. Segurs, amb aires de propietaris de l'asfalt, semblen passejar per rebre l'homenatge de la multitud que deambula per les Rambles.

Després vénen el sorges. I després els mariners. Entremig, algun personatge, que treu les condecoracions a pendre l'aire, us imposa, ferreny. També algun Pare o Germà espirituals surten a sentir el contacte del món a l'hora del naixement de la fosca.

La sensació que l'abundosa passada d'uniformes us dona és agradósíssima: i que ben guardats estem!

— Com voldrien alguns que fos la volta a Catalunya.

quin gran sacrifici s'imposa l'Estat per donar-vos tants i tants vetlladors de l'ordre!

I us n'aneu a sopar pensant convençuts que mai més no podreu oir espetecs fora d'hora ni colzejar-vos amb gent al marge de les lleis socials. I ja amb aquesta disposició d'ànim, si un «barrabum» us trenca el son i al

matí us trobeu sense gallines, somrieu beatífic pensant el que hauria pogut passar sense tants i tants vetlladors de la pau i de l'ordre com heu vist passejar per les Rambles a l'hora en què els fanals s'encenen.

Us assegurem que les Rambles, a l'hora que ve l'ombra, són un reconfortant espectacle.

GLOSSARI

BANYS DE MAR

Com que la calor començarà aviat a molestar-nos, segons llei de calendari, amb un aferrissament sols comparable amb el mosquiteig porfidiós de la censura, segons llei de circumstàncies, ens trobarem submergits tot seguit en els ja imprescindibles banys de mar. I amb els banys de mar, vindrà provident madona la Moral a estendre un mantell de pudicícia, amb força fàbalans i cortinetes, per damunt la pelloja dels tres sexes fins ara coneguts.

Els banys de mar, si bé han existit sempre, són ací una cosa relativament moderna, si la considerem com una expansió col·lectiva comuna a tots els estaments socials. El banyar-se era tingut com un costum plebeu, ordinari, admissible solament en gent de l'Ostia i de l'Arrabal. Segons tradició, els manyans i els clavetaires rompien el foc, és a dir, es llançaven a l'aigua salada, la diada de Sant Cristòfol, en compliment d'una mena de sacrifici ritual. Deien que aquell dia la mar s'ennegria com si hi haguessin abocat tinta pel broc gros.

Les persones que s'estimaven, les que criaven blasons i mantenien conducta, no es banyaven sinó era per a remei. Els primers banys de mar eren anomenats d'esbarjo —de «recreo»— i comportaven una escapada al divertiment i, per tant, una propensió al vici. Els qui es banyaven en un cubell, estri precursor de les banyeres, ho feien generalment per prescripció facultativa i els més polits, la vigília de noces, com a complement o antecedent obligat de l'estrena de vestit nou.

Les xafarderes del veïnat malparlaven de les dones

que es rentaven massa sovint, i la regadora de la dutxa era considerada gairebé com un invent diabòlic. Això passava ací, a Castella, on és viu el proverbí de «la càscara guarda el pavo», i àdhuc a Versailles. Encara hi ha moltes cases on es destina la banyera per a dipòsit de carbó, de roba bruta o com una ampliació de la cambra dels mals endreços.

Ara la gent es renta més o, almenys, es banya. La moral, naturalment, hi perd. Més ben dit, aquella moral que perdona els pecats mig amagats o els comesos a les fosques i en cambres ben encortinades. L'exhibició dels cossos nus o seminus a la mar, sota l'ample cel o a ple aire, és malvista pels qui van expressament a mirar-ho amb ulls de malícia.

La diferència de classes sofreix, a més, un gran cop amb la nuditat dels banyistes, perquè sense la vestimenta que destria els estaments, hom no sap si aquella bellesa que es banya i que sembla una Venus, la trobarem demà venint del mercat carregada amb el cabàs, en funció de cuinera, i si aquell tipus desnartit o que llueix una panxeta ridícula, és un llustrabotes o, el més probable, tot un senyor fabricant o un magistrat bufanúvols.

El que és pecat a la platja, a la vista de tothom, no ho és en un piset o en una «garçonnière» on un senyor de compromís exerceix la virtut cristiana de vestir el despullat, i d'admirar les gràcies de la natura, a l'ensens que fa una obra benèfica si molt convé, en ésser pròdig amb una femella a la qual ha tingut de despedir com a obrera o dependenta per no haver-li pogut donar una pesseta més de jornal.

Per la moral pública, abans que tot i més que res, cal evitar el pecat d'escàndol i tot el que posi en perill la solidesa de les creences.

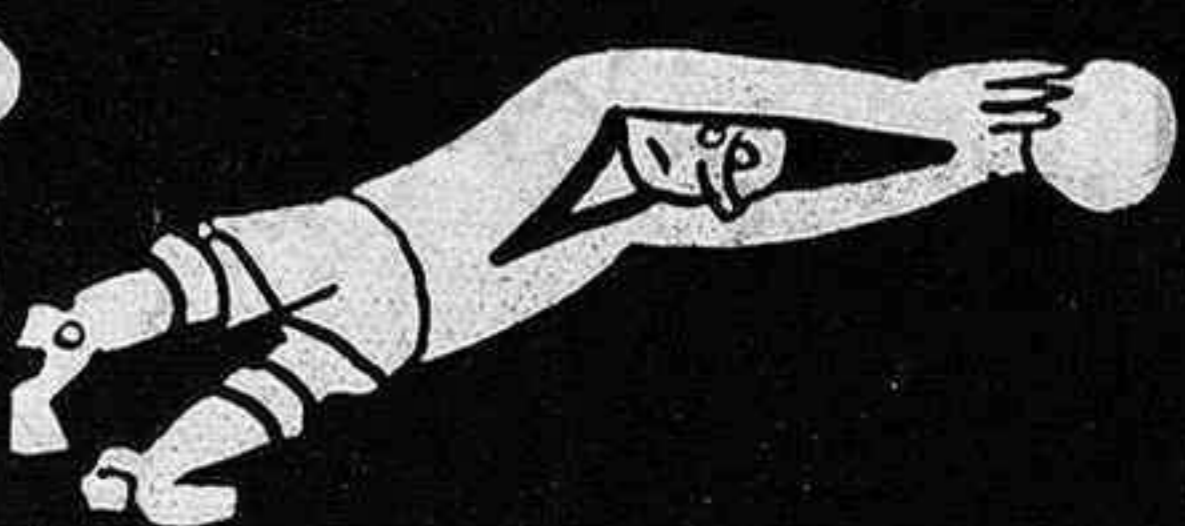
PANICAL

La Fira de Mostres.

—On va amb aquests nens? Que els porta a la Fira de Mostres?

Esports

ARBITRES I CRONOMETRADORS

No fa pas molts dies, que en el local de la F. C. N. A. de Wàter-Polo, ens trobàvem tots els aspirants a àrbitre i cronometrador. Ens havien citat per a les deu de la nit, però, com és molt natural, eren les onze i els senyors «càtedres» no havien començat encara. Per fi s'obrí la porta i les impecables ordres del senyor Batallé es deixaren sentir per uns moments, els necessaris per a dir: «Robert Sarinyà», i en Robert Sarinyà entra triomfalment segur d'aconseguir un èxit. Malgrat que la seva entrada ens emocionà tots —no n'hi havia per menys—, també ens hauria emocionat veure-li fer «dues voltes i mitja en tirabuixó, carpa i mitja barrina» des d'un trampolí de vuit metres. I en aquest fet retrospectiu ens n'imaginarem d'altres, potser no tan retrospectius, però Déu n'hi do. Automàticament veiérem en Sarinyà en un formós «slip» i sota les ordres d'en Pa-i-ceba, entrenant-se per els cent metres lliures. Va fer un discursàs, i de seguida sortí «completament» aprovat. En Batallé tornà a fer la seva aparició, és a dir, Pere Nubiola. Al pobre «Perico», el tingueren gairebé tres quarts d'hora, però també l'aprovaren. Ell diu que perquè ho féu mol bé; però nosaltres creiem que fou perquè desorientà amb la seva clenxa d'acer el senyor Masriera.

Però l'examen de més èxit fou el d'en Petit. Com que ens el temíem, ens posàrem a escoltar per una finestra entroberta. Fou exactament així:

Senyor Masriera.—Una pilota que entra a gol i que és gol, ¿què és?

Petit.—Kick—. (En Batallé se'l mira, i no sabem el que pensà.)

Senyor Masriera.—Una pilota que és kick, ¿què és?

Petit.—Gol—. (En Batallé se'l torna a mirar i tampoc no diu res. Admirem la seva serenitat.)

Senyor Masriera.—Quants jugadors té cada equip?

Petit.—...? (El senyor Masriera dóna per acabat el seu interrogatori i cedeix la paraula a Batallé.)

Senyor Batallé.—«Diéssim», es pot jugar a wàter-polo, «diéssim», en una piscina, «diéssim», sense aigua?

Petit.—...?

Senyor Batallé.—Es pot jugar, «diéssim», sense vestit? (Volia dir, sense vestit de bany.)

Petit (es desplega i diu).—Sí, senyor; i sense «slip», també.

Senyor Batallé (una mica espantadet).—Com? com? Com ha anat això?

Petit.—Jo he vist Jiménez, marcat pel doctor Hild de l'Ujpest, jugar sense gens de roba.

En Batallé es mossega nerviosament les ungles (de les mans, naturalment, i tampoc no diu res. Però nosaltres endevinem que pensa:—Que és ase, «diéssim».

Per fi es dóna per acabat l'examen d'àrbitre i comença el de cronometrador, a càrrec de Ponsati i Muntaner.

Sr. Muntaner.—¿Es pot enderrocar un rècord de 1.000 metres a la piscina del Barcelona?

Petit.—(Silenci absolut. Creiem que en Petit li està llençant mentalment la «suliveta».)

El senyor Muntaner, després de posar en descobert una sèrie de pedaços i estrips que porta repartits amb molt poca simetria sobre la seva camisa suada, cedeix l'interrogatori a Ponsati.

Senyor Ponsati.—Quan un cronòmetre, que...

Petit.—Què és un cronòmetre?

Senyor Ponsati (despistant perquè en Muntaner no es doni compte del detall sense importància que desconeix en Petit).—Per exemple, aquest cronòmetre marca...

Petit.—Miri, senyor Ponsati, amb aquesta mena de rellotges, no hi entenc res.

Se sent un soroll corresponent al lloc en què ocupa en Batallé, però no sabem què és. Es dóna per acabat l'examen d'en Petit i els més optimistes creuen que l'han aprovat.

No cal fer una presentació, quan ja ha estat feta amb les característiques d'aquells que de tan vius es perden de vista. En Pop d'Aigua, honorant el seu nom, ha fet el peix i ha dit categòricament i sense embuts que col·labora en les cròniques de natació de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA. No és necessari, doncs, repetir-ho. Nosaltres, més modestos que ell, no ens atrevim a fer altre tant, i no direm el seu nom; la qual cosa no vol dir que no sabem qui és. Reservarem aquest cop d'afecte de sarsuela barata, per a una ocasió més apropiada, si ell no ens obliga a fer-ho abans.

I després d'això començarem la feina, no precisament «criticant els microbis de l'aigua» sinó comentant cada setmana fins on el nostre bon humor ens ho permeti, els fets relacionats en natació.

PAR-COS

Un benefici al Poble Nou

En Gimeno fou un bon jugador de futbol. Fou una de les figures del quadre del «Júpiter» quan el «Júpiter» atrapà el títol de campió d'Espanya B.

Avui en Gimeno passa una situació dolenta, degut a la seva manca de salut. Ultra això té els pares vells i els té a la seva cura.

Els del Poble Nou organitzen un partit benèfic a favor d'en Gimeno i, aquest gest, ha despertat molts entusiasmes a la barriada.

Creiem que l'afició barcelonina —tan decantada a afavorir actes semblants— veurà amb bons ulls la iniciativa dels del Poble Nou i que l'acte que s'organitza a favor seu tindrà un èxit complert.

Així ho esperem i ho desitgem. En Gimeno fou en el seu temps un bon deportiu. Avui és un bon escriptor que fa honor a les lletres catalanes.

Altaveu indiscret

Continua endavant i amb èxit la volta a Catalunya, en la qual Canyardo va fent un paper digne dels seus merximents.

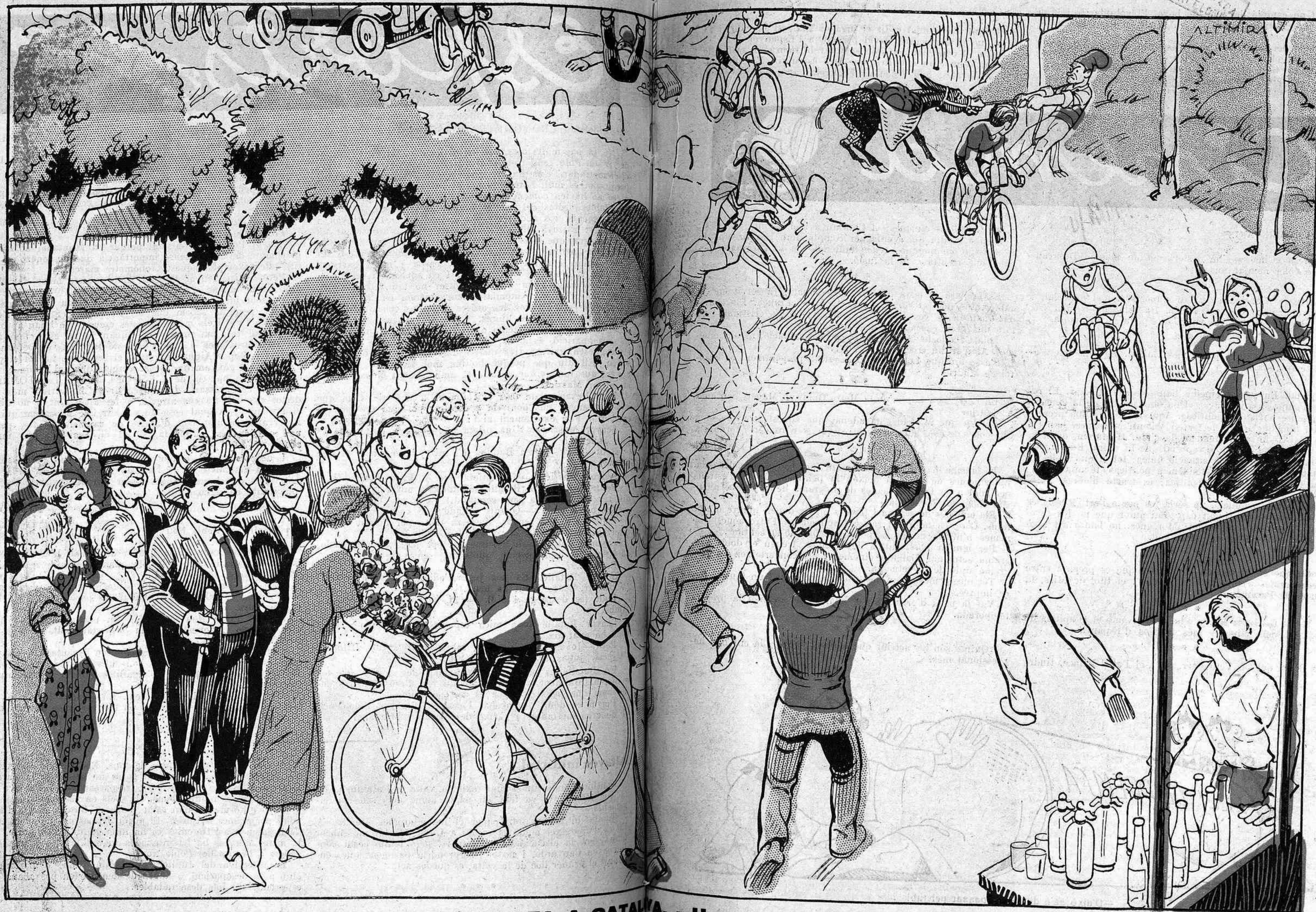
També hi fa un gran paper el luxemburguès Merchs. A l'hora d'aparèixer aquestes ratlles a L'ESQUELLA, no sabem quina serà la situació dels corredors, però tenim certa confiança en Canyardo, i no ens sorprendria pas gens que, en guany, el primer lloc de la volta, es quedés ací.

* * *

Al Poble Nou, hi ha mar de fons. Els directius es venen els jugadors passant-se per la gorra un acord de la darrera assemblea en què es priva de traspasar cap jugador a un altre club sense reunir abans, els socis en assemblea.

Bayo i Rosalench han estat cedits al Barcelona i a l'Hèrcules per primes irrisòries. El pitjor del cas és que en la cèsio de Rosalench a l'Hèrcules hi ha intervingut un subjecte que ja altres vegades ha fet gitanades inqualificables prenent jugadors a l'equip del Poble Nou.

La directiva del Júpiter, al pas que duu, o portarà el club a la desaparició, o haurà de demetre en pes abans que es produeixin fets desagradables.

LA VOLTA A CATALYA. - Una fi d'etapa.

* * *

Tenim un campió del món de boxa. El voluntariós i brau valencià Sangchili ha guanyat a Al. Brown el títol màxim del pes gall.

I és que, per tot el que sigui esportiu, cal coratge per a vèncer, i Sangchili és un boxador que a les condicions excepcionals que té hi afegeix un coratge extraordinari. D'haverlos tingut el nostre Gironès, avui potser fóra també campió del món, perquè amb seguretat hauria vençut Miller.

El Sant Andreu ha cedit el jugador Blai, al Llevant, i es parla que el mig-centre David passarà a l'Espanyol.

Tenim el convenciment que enguany hi haurà un tràfec de jugadors d'un club a l'altre, que farà escriure. Els preparadors de vendes, que viuen de comerciar amb aquests afers, s'hi volen fer una rifeta.

Cinema

NOVES I COMENTARIS

L'empresa «Cinaes» s'ha desfet com un bolado. Desavantatges de voler menjar massà.

* * *

Els Artistes Associats se n'han emportat tot el material, i àdhuc el moblatge de «La Ibèrica». Ha estat un trasllat per al qual «La Ibèrica» no ha calgut que pagués conductora.

* * *

Cinemes barcelonins; programes fluixos. Se sent que s'acaba la temporada.

* * *

Maryland. En aquest cinema han estrenat «Groza». El reclam de l'empresa anunciava: «Una obra mestra de la cinematografia sense tendència política». Aquesta nota, i una presentació del film que havia de fer en Valentí Moragues, han fet que no assistíssim a l'estrena de la cinta. Ho farem, quan la reclam n'hagi tret el públic especial que hi anirà. Rússia, actualment, es troba en una situació única: tot el que d'ella és presentat com cosa «sense tendència política», té una acusadíssima tendència dretista política: es tracta d'obres, però, antirusses.

Rússia, sense revolució, no seria res per a l'art. Rússia és una nació que no ha tingut cap gran autor que no fos revolucionari. Suposem que Valentí Moragues, no haurà dit això en la seva conferència del Maryland.

* * *

Es diu que en el concurs de bellesa que es prepara entre les mecanògrafes s'emportarà el premi, i el títol de Miss, la Pilarín de la Paramount.

* * *

La Metro Goldwyn Mayer s'ha quedat amb el «Capitol» de Madrid, un dels cinemes més luxosos d'Espanya.

* * *

Ens diuen que en Verdaguer, ultra el Pathé Palace, tindrà

aviat dos altres cinemes: el Catalunya i el Tívoli.

També es diu que Verdaguer compta amb l'ex-director de «Cinaes». Com que no creiem amb allò de la «negra», esperem bons resultats de la fusió.

* * *

Es prepara la festa del Cinema. L'àpat serà servit en els subterranis del restaurant de l'estació de França. Els convidats hauran de vestir la túnica dels primitius cristians i es farà una gran evocació de les catacumbes.

Lola Cabello ha animat, amb la seva actuació, alguns cinemes. Algú li diu «rocío» d'empreses.

S'assegura que Lola Cabello debutarà properament al Capitol de Madrid.

* * *

En Ferry i en López, de la Metro Goldwyn Mayer, han anat a Madrid.

Es diu que Madrid s'ha adonat que aquests senyors eren allà com ens hem adonat nosaltres que se n'anaven i tornaven.

* * *

El cinema, passa a Barcelona un fort temps de sotragada. Els cinemes de primera deixen la pel·lícula única d'estrena per anar a les tres pel·lícules de programa dens. També rebaixen els preus d'entrada.

Els cinemes de segona i tercera classe donen quatre o cinc films. Cerquen també el reforç d'actuacions. Entre aquests cinemes n'hi ha de preus populars: 0'30, 0'40 cèntims.

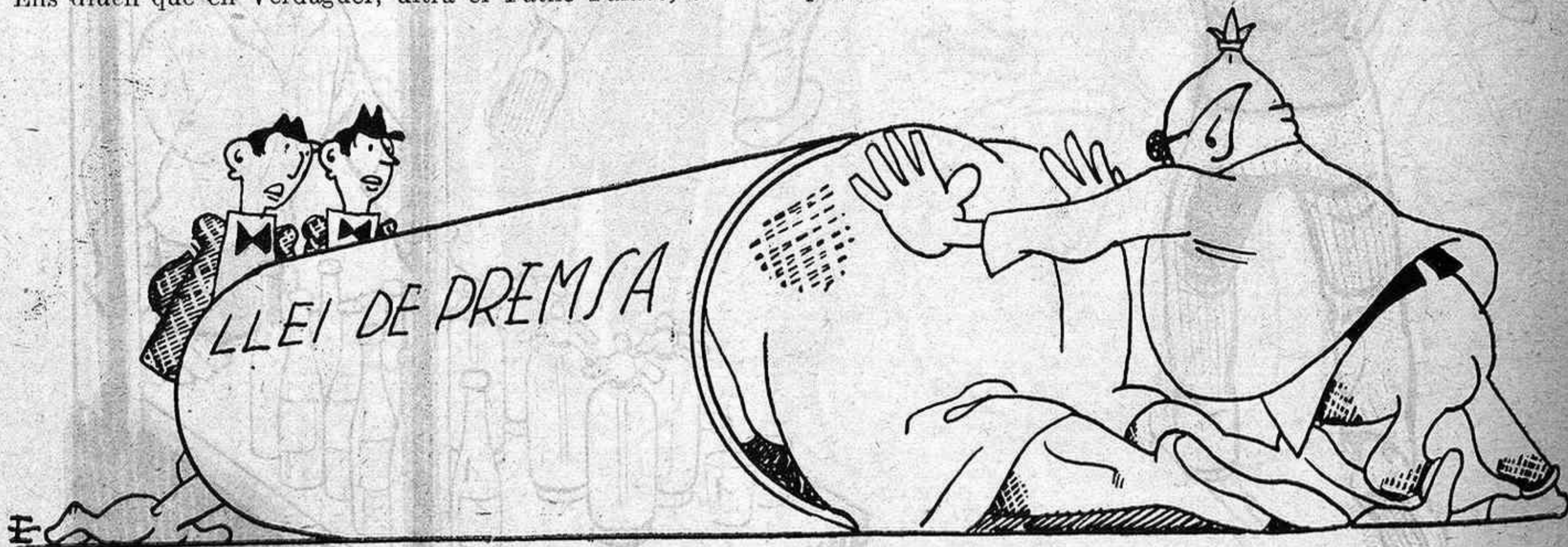
Per igualar possibilitats de cinemes, treuen el doble programa setmanal d'alguns cinemes i els converteixen en programa únic de la setmana.

Tot plegat mostra un desballestament agut i un tanteig força imprecís.

Val la pena d'organitzar-se abans que comenci la propera temporada.

* * *

¿Quines són les actrius que aquesta temporada ens han impressionat més?

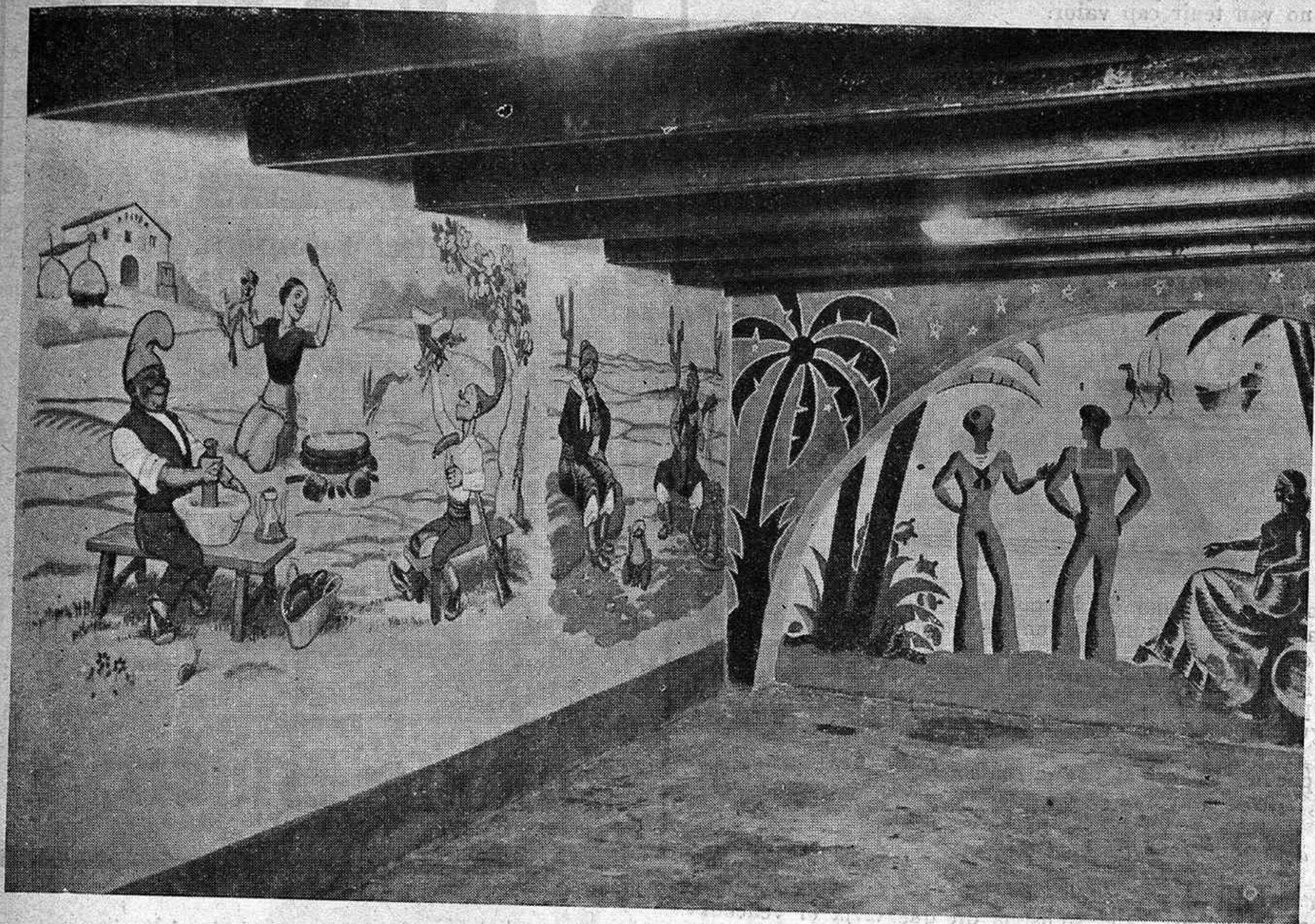
—D'això se'n diu fer-la passar pel tub!

Posem, entre elles, Anna Heagle, la protagonista de «Nell Gwynn».

Actualment, Anna Heagle filma una nova pel·lícula per la British Domination. L'acompanya Sir Cèdric Hårwicke. En aquesta pel·lícula, Anna Heagle encarna el paper de Peg

Wõffington, la popular artista teatral de Londres del segle XVIIIè. Hårwicke hi interpretarà el paper de Dàvid Gàrrick.

S'assegura que la pel·lícula serà un dels grans èxits de la vinent temporada.

Un recó del «BAR BAUTISTA» decorat pels nostres dibuixants Altamira, Carles i Gaston Ry.

Croniqueta de la setmana

Conte oriental

En temps remots, quan els pobles de l'Orient anaven al cap de les civilitzacions existí, en un país, un tribunal altíssim el qual assegurava ésser portantveu de la justícia del poble. (Des d'aleshores, tots els tribunals han tingut idèntiques pretensions).

Aquest tribunal tenia una gran urc, car sempre actuava en processos de gran alçada.

Un bon dia, les institucions polítiques més representatives d'aquell poble oriental van requerir l'esmentat tribunal perquè fallés un plet que les institucions tenien pendent.

Aquell dia els magistrats es van vestir de gala i els ordnances van exhibir més galons daurats que mai.

Tot el país tenia els ulls fits en el tribunal altíssim. Diguem, per subratllar, que els acusats eren alts prohoms de la vida política d'aquell país.

En el banc dels acusats aparegueren uns «subjectes», uns «villans», que havien provocat un gran moviment popular. Sempre són «villans» i «subjectes» —per als altres— els qui atenen la veu popular.

Un Joan Bonhome, oriental, senzill i ingenu, va aconseguir presenciar la sensacional causa. S'amagà en un recó de la sala, on ningú no advertís la seva presència. En Joan Bonhome va contemplar, astorat, el Tribunal, i va encisar-se amb la desfilada de testimonis. Tots ells eren personatges fantàstics: generals, sàtrapes, secretaris de mandarins, centurions, etc., etc.

Joan Bonhome no hi entenia res. Per a ell, els parlaments eloqüentíssims, les preguntes dels jutges, les respostes dels testimonis eren coses inversemblants. Però, a través de tot allò, la fina intuïció del rústec hi va entreveure una cosa rara. ¿Per què Joan Bonhome es resistia a creure que la gent del banquet fos la culpable?

Joan Bonhome va sortir pensatiu al carrer, i es va dir: —Els culpables, en tots els països, s'han de poder endevinar per l'olfacte. Em sembla que, si passessin pel meu costat, jo els flairaria.

Mentre es feia aquestes reflexions, Joan Bonhome arribava a una plaça que tenia un gran edifici central. En aquest gran edifici hi vivia el suprem mandarí del país. Un palanquí, parat a les portes del palau va obrir-se, i del palanquí, en va sortir un home.

Joan va restar perplex uns breus instants. Obrí les narius i flairà; va recordar-se de l'espectacle del Tribunal i inconscientment, sense saber per què, va entreveure en l'home apa-

ratós que davallava, el culpable de tot el que havia esdevingut: ell, ell sol, i cap altre.

Joan Bonhome seguí vivint en un país en el qual es donaven veredictes de culpabilitat justíssims, ben apuntalats amb articles de Codi, però per a Joan Bonhome aquells veredictes mai més no van tenir cap valor.

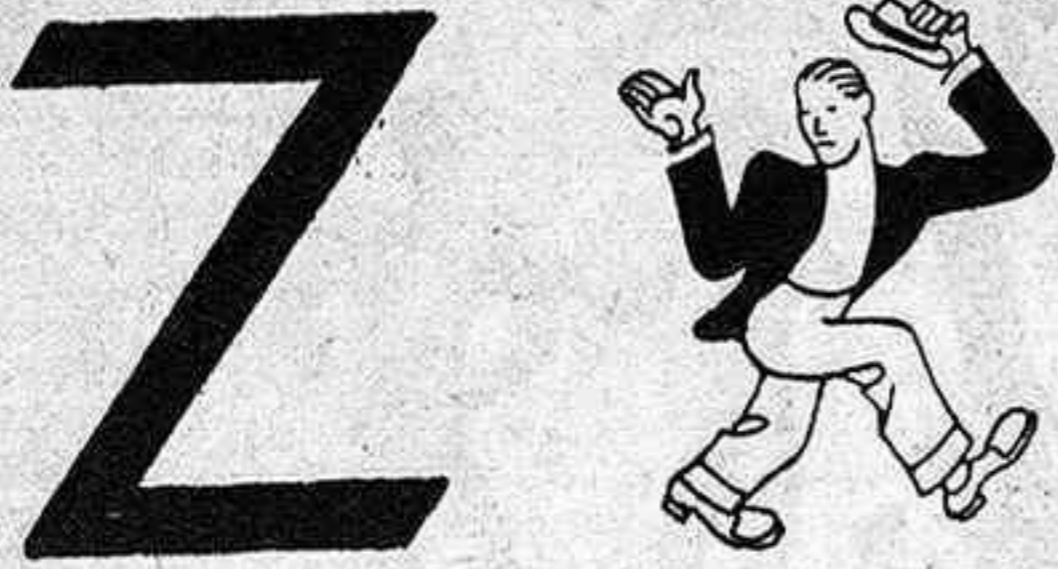
Es diu que Joan Bonhome es va morir de fàstic!

Una baixa a la Ceda

Algú dels nostres llegidors ha sentit a parlar d'en Josep M.ª Valiente?

Josep M.ª Valiente és un diputat ex-cedista. Viu a Madrid i té un amic radical que l'ensinistra en afers polítics. Ultra això, hem de dir que el senyor Valiente fou el visitant diplomàtic que, en representació d'«Acción Popular», va anar a fer visita al «senyor» de Fontaineblau.

Doncs bé, aquest Josep M.ª Valiente, l'altre dia, estirant-se el gec i arranjant-se el nus de la corbata, va dir als periodistes:

—Senyors, em dono de baixa de la Ceda!

—I això?—va preguntar-li un periodista.

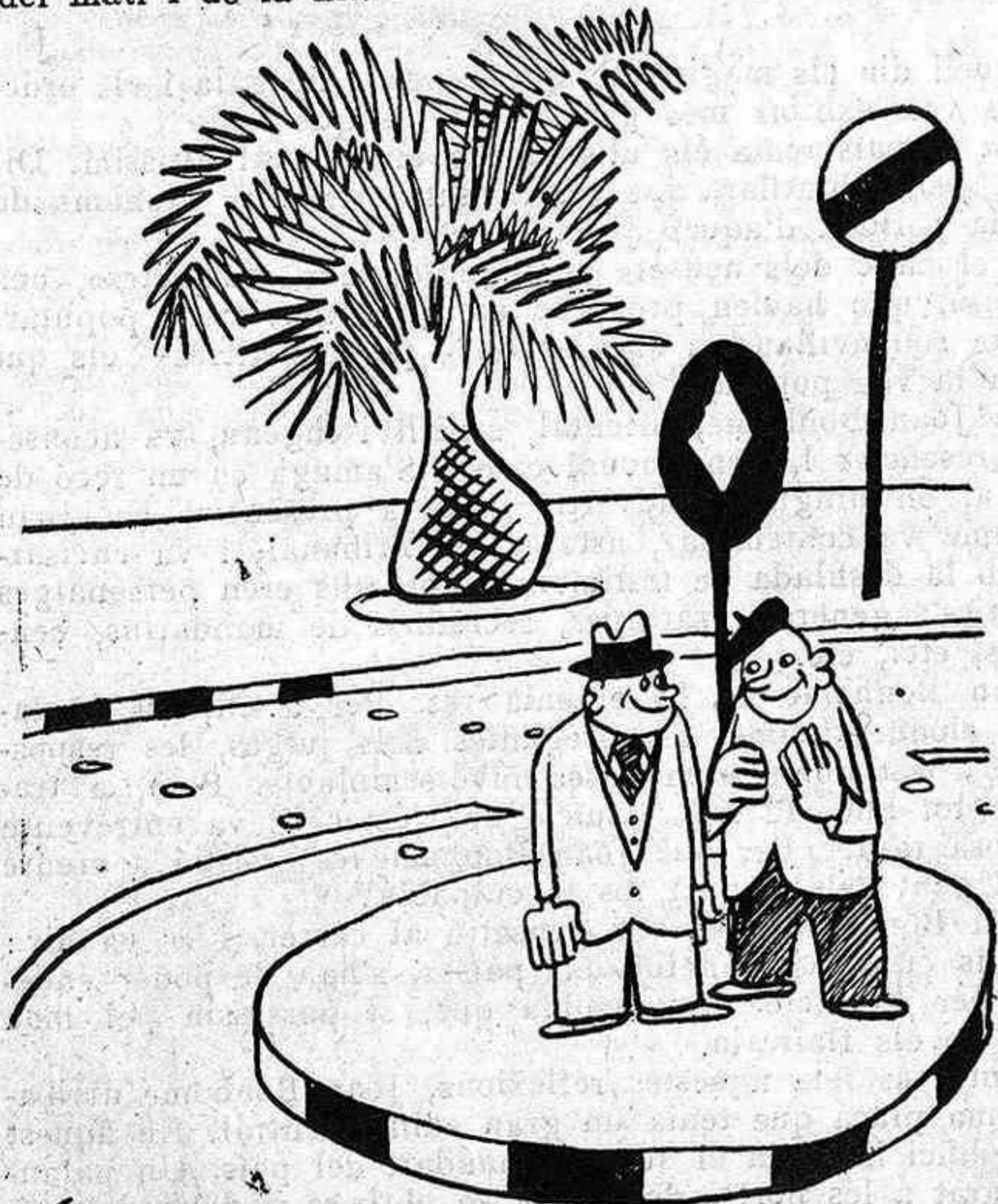
—¿Vol dir-me algú—va replicar el senyor Valiente—, si es pot pertànyer honradament en una agrupació com «Acción Popular?»

Ningú no pogué contestar la pregunta d'en Josep M.ª Valiente.

Tampoc no l'hauríem pogut contestar nosaltres! Preguntà molt, aquest senyor.

Diàleg amb un venedor de diaris

Hem arribat a un xalet luxosíssim de l'Avinguda del Tibidabo. En aquest xalet se'ns ha dit que vivia el venedor de diaris que, davant de casa nostra, crida cada dia els diaris del matí i de la nit.

TÍSNER

—No ho has llegit?... Preparen la «Gran Quinzena.»

—La qüestió és que quan sigui l'hora ja estiguin entrenats.

SAVARIN

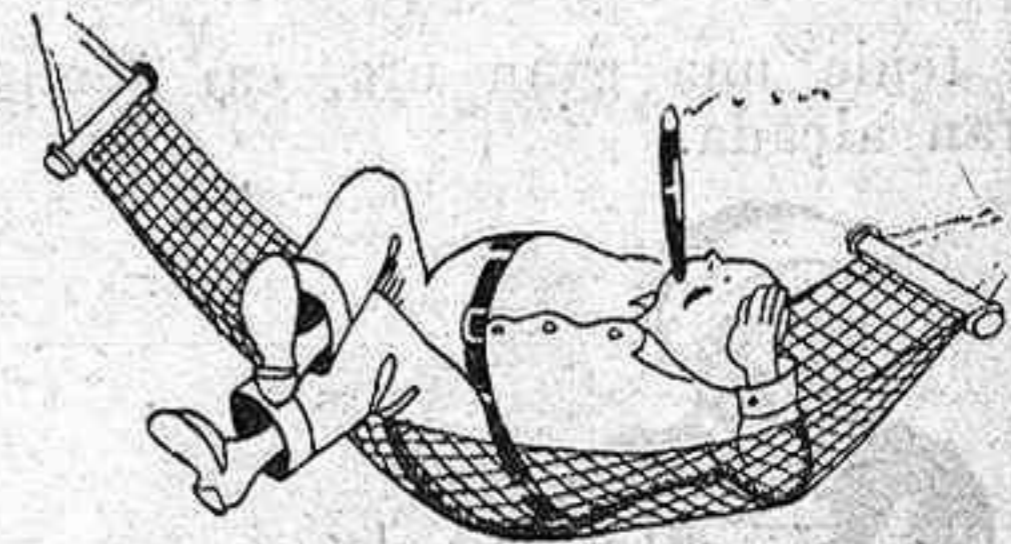
**Buffet automàtic
Bar americà
Secció de gelats
especials : Res-
taurant mòdic
A partir d'avui
ofereix els seus
serveis al públic
barceloní**

Rambla Estudis, 4

Travessem un jardí ben conreat, ple de primavera i de roses. Arribem a una glorieta que té un brollador al mig i gran abundor de plantes exòtiques. Ens topem amb un home estirat en una hamaca, un havà als llavis i un gran brillant als dits: és el venedor de diaris al qual hem fet referència, el qui crida davant de casa.

Ens reconeix de seguida i s'apressa a oferir-nos seient. També ens allarga unes caixes de «María Guerrero» i «Fàries» perquè escollim. Toca un timbre, encarrega uns cocktails al criat, i ens diu:

—Suposo que haurà observat que he estat tres dies sense cridar diaris?

—Ho hem observat!—repliquem nosaltres.

—Es que hem fet vaga. El crec assabentat de l'autorització que tenen les empreses per augmentar el cinquanta per cent del preu dels diaris. També el crec assabentat que a nosaltres se'ns manté el mateix marge de venda que teníem abans de l'augment.

—Sabem això. Endavant.

—Nosaltres demanàvem sis cèntims! Ca, impossible! Ens hem vist obligats a acceptar el que han volgut.

L'ambient paradisiac de la casa del venedor de diaris ens obliga a reflexionar. I ens diem: «Pobretes empreses periodístiques; no hi ha dret que el venedor de diaris els arrenqui així la pell. Els propietaris de diaris gairebé viuen sempre en cinquens pisos del carrer d'en Cirés o de l'Arc del Teatre. També alguns viuen a la Torrassa. I ací teniu aquest venedor de diaris que viu en un xalet, que fuma ha-

vans, que fa servir cocktails i que té un jardí amb flors i brolladors.

¿Com és possible que, qui mana, deixi expoliar uns pobres accionistes, que pel cap alt el que treuen d'un diari és una acta de diputat o una cartera de ministre, per aquest pop riquíssim i ben portat que és el venedor?

TELÓ ENLAIRE

NOVES I COMENTARIS

Els males llengües.

Sortim del Partenon i agafem un tramvia.

A la plataforma, hi va un conegut primer actor, el qual, com nosaltres, ve del Partenon.

I escoltem quan diu a un senyor que l'acompanya:

—«La Companyia del Partenon és una companyia d'aficionats dolents reforçats per n'Assumpció Casals.»

Ai, aquests companys d'ofici!

* * *

El caramello «La Casa del Olvido» fou treta una nit del cartell del teatre Barcelona.

¿Per què?

Els de «La Creu Roja» la trobaren immoral.

I l'autor que esperava que els Bisbes concedissin als fidels que la van a veure cent dies d'indulgència plenària.

* * *

El «Nostre Teatre» publicarà aviat «Cataclisme» de l'Oliver i «El Rei Mides» de Rubió i Tudurí.

Esperem aquestes dues obres amb extraordinari interès.

El Normandíe.

—Ha vingut de França en quatre dies i mig.

—Sí, però quan hi torni tardarà molt menys. Com que li vindrà baixada...!

«Catalunya Teatral» publicarà en un dels seus vinents números «Un Amo», de Ramon Vinyes.

* * *

Escoltem Ramon Vinyes com parla de la seva obra «Fornera, rossor de pa».

I l'interroguem:

—¿Es que vós no doneu per canviat el títol de la vostra obra?

—No! —ens respon Ramon Vinyes—. Per aquelles coses d'empresa, «Fornera, rossor de pa» es digué primer «L'oncle d'Amèrica» i, després, «Els Brillants de l'Oncle». Per mí seguirà dient-se «Fornera, rossor de pa». I ara més que mai, car això de «Els Brillants de l'oncle» em fa recordar, amb molta agror, la passada empresa comercial del Poliorama: l'Aluges i la «donya» Mercè Nicolau.

* * *

Alguns actors es queixen de les Companyies de Teatre Amateur.

I es queixen també dels autors catalans que fan de Jurats en la competició de les esmentades Companyies.

¿Volen escoltar unes paraules nostres els actors de Teatre Català?

Una de les principals causes de la crisi teatral a casa nostra la tenen ells mateixos.

¿Ha passat pel cap dels nostres actors de remoure el nostre teatre? ¿Cap d'ells no ha tingut l'empenta de voler ésser el puntal d'un teatre nou?

Cap. Tots, tots ells —¿hauríem de fer una única excepció?— han estat d'un conformisme de marmota: vinga dormir. No han tingut contracte i no els ha passat pel cap d'estudiar res, ni provar res. Una sortida per ací; una altra per allà.

Totes les companyies de Teatre nou, de teatre renovat —i això arreu del món— tenen davant un actor dels dits «de la cebà». Mentre a Catalunya hi haguè «ceba», tinguérem poesia, literatura i teatre. Avui que el jazz ens ha adormit, a tots, no tenim res. I de teatre menys encara que de les altres coses.

Que no es queixin dels amateurs els professionals del teatre comercial, no del teatre d'art.

Els autors que anem a fer de Jurats a la competició cerquem sí, per mitjà dels amateurs, tornem a desvetllar el teatre de la terra.

Si ho aconseguim, serà quan els jeremiacs actors d'avui se'n podran tornar a aprofitar.

* * *

Es diu que la companyia Nicolau-Martori estrenarà, a Olot, la comèdia de l'Ignasi Agustí: «Benaventurats els lladres». ¿Podrà vestir-hi algun pijama elegant, la senyora Nicolau?

ESQUELLOTS

El senyor Portela Valladares ha manifestat la seva sorpresa per les queixes que li han estat adreçades sobre el rigorisme de la censura.

—Però si quasi no hi ha censura! Si es pot dir gairebé tot!— ha dit el senyor ministre, amb la seva gentilèsa característica.

Trobem que té raó. Només cal llegir la premsa de dretes i hom veurà que es difama constantment els republicans autèntics sense que ningú no s'hi oposi.

Es clar que nosaltres, actuant com a periodistes satírics, no podem fer pessigolles a gent de sang blava i a tants senyors Canons que es troben en la situació de la galleda que puja; però, què hi farem? No tothom és tant de la broma com nosaltres i cal respectar el malhumor dels altres.

* * *

El senyor Alexandre Lerroix i Garcia ha fet posar una creu en la casa del poble de La Rambla (província de Còrdova), on va néixer, la qual li ha estat regalada per subscripció pública; subscripció que va distingir-se per la seva espontaneïtat i fervor republicà.

Alguns han blasmat l'acte del senyor Lerroix. Els més, entre ells nosaltres, el trobem molt a punt. Tots tenim la

FIRA DE BARCELONA

PALAU DE MONTJUIC

de l'1 al 16 de juny

VISITEU-LA

nostra creu. Ara, a més de la pròpia, tindrem la del senyor Lerroux.

Amb motiu de la col·locació, pel senyor Lerroux, d'una imatge del Crucificat (per a entendre'ns millor, el crucificat, en aquest cas, és Jesucrist) a la seva casa pairal de La Rambla, «El Correo Catalán» no hi veu de content. El seu entusiasme arriba tan lluny que no para fins a demanar que en les cases de tots els espanyols hi hagi una creu.

També hi estem conformes, però amb un afegitó. A cada costat de creu hi hauria d'haver una estampa; l'una, la de l'esquerra, podria portar l'efigie del «caudillo». Quant a la de la dreta, hom podria deixar lliure l'elecció. Hi ha molt per a triar.

Que si el senyor Tal pot arribar a sant, després d'haver-se estat atipat tota la vida de capellans i de monges? Qui ho dubta! Sense anar més lluny, ¿no ho són Pau, malgrat d'haver estat moneder fals i capità de lladres, i Maria Magdalena, la prostituta de més preu de tota la Samària? La qüestió és trobar el camí de Damasc i aquell *punto de contrició* del «Tenorio».

¿Us imagineu la gent del vell i atrotinat «Brusi» en pla de guerra? ¿No us sembla que per comptes del soroll de cuirasses, d'esperons i d'espases, no haveu d'oïr la remor apagada i sorda de sabates de simolsa, amb qualche cop sec

Equivocació fàcil.

—Em sembla que no m'han entès prou bé. Jo, el que demanava, era el diari...

de bastó tocant de virolla en terra i amb acompanyament d'esbufecs asmàtics i de tossetes senils?

Aneu, doncs, ben equivocats. El «Brusi», davant el temor que les esquerres tornin, aixeca el crit viril de «Pues no volverán!»

El gest heroic del decrepit «Brusi» ens ha posat pell de gallina. Quina por!

Josep Calvo Sotelo, el Nècker de la Dictadura (la de Primo de Rivera, entenem-nos, perquè n'hem conegut diverses), ha declarat que caldrien cinc anys de dieta parlamentària —és a dir, cinc anys de paternalisme— per a acabar amb el marxisme i el separatisme, que es veu que són les dues fúries que priven que Espanya no segueixi la brillant tradició de «sus mayores».

Subscriuim *in totum* el bon desig del senyor Calvo Sotelo. Si set anys de dictadura van portar el 14 d'abril, cinc anys més poden portar una diada també cèlebre a escollir entre els dies lliures que resten al calendari. Som-hi? Precisament necessitem empentetes com les que vostè sap donar amb tant d'èxit.

El ciclista, distret.

—Res, aquesta etapa, la vull guanyar jo!

LA REGLA

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB

PERLAS "FEMI" Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepten imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

CLÍNICA GALLEGO

•
Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

•
Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES

ESCOPETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINIS

RADIO SALMERON
SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280
Es sol·liciten agents

**PER A VESTIR AMB ELEGAN-
CIA I PER POCOS DINERS**

Passeig de Gràcia, 18

Casa BASTIDA

**GRAN BASAR DE SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA NORD - AMERICA**

Els nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: fa-
cilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames,
barrets, corbates i gèneres de punt.

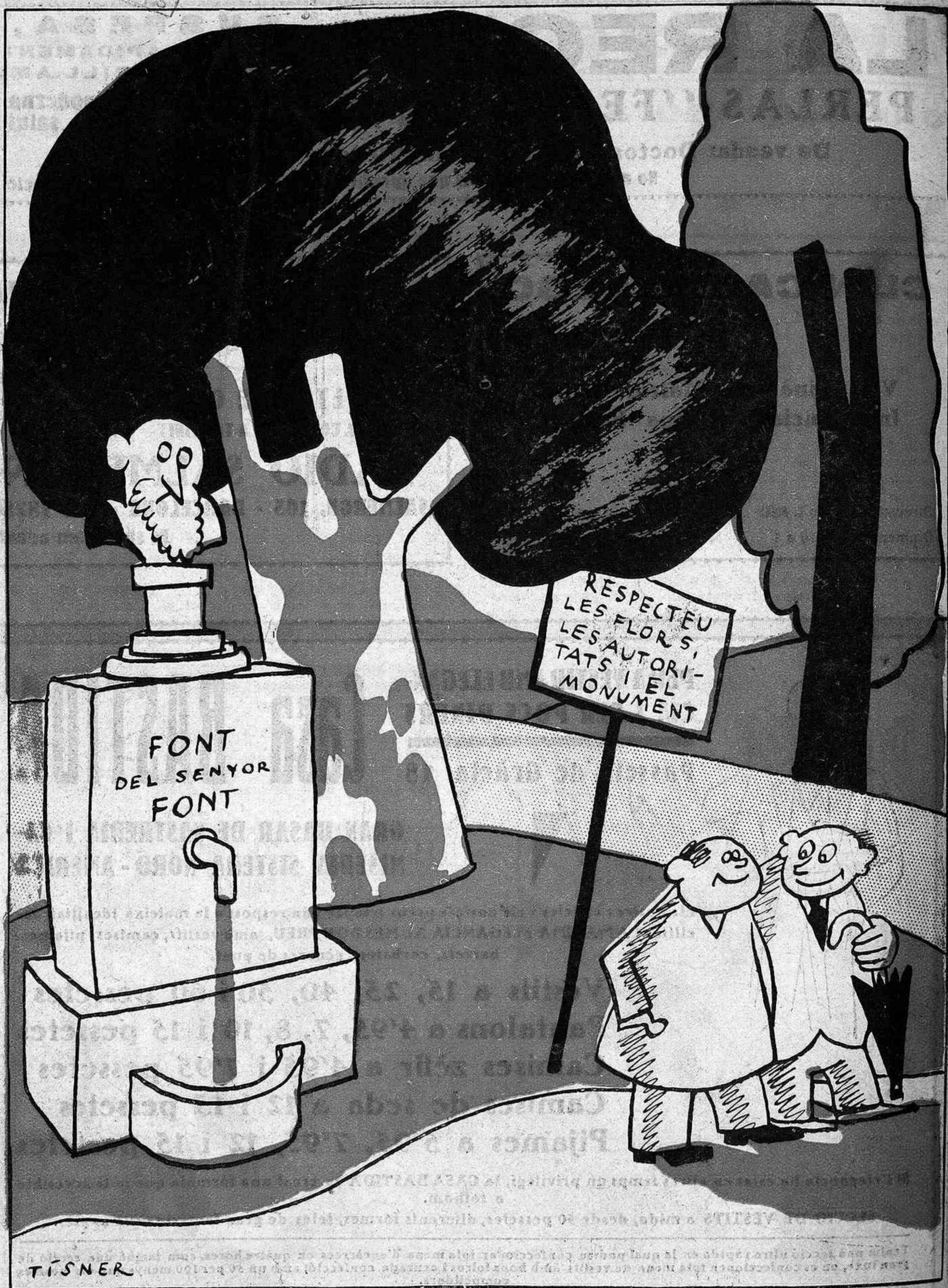
Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferents formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Teuim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de vestits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Ve-
llesa i altres presents, en proporció amb l'import de la compra.

(L'Ajuntament ha cedit 1.500 pessetes per adobar l'orgue de la catedral.)
(Dels diaris.)

—¿I com és que no ho va fer el Sr. Pi i Sunyer?
—Perquè ell no estava per orgues.